

Prisen for beste

MILJØRAPPORTERING

Juryens redegjørelse

Utdeling av Prisen for beste
miljørapportering for regnskapsåret
2002

Disse står bak prisen

NORGES REDERIFORBUND

Juryens redegjørelse

Miljørapporteringsprisen for regnskapsåret 2002

4.11.2003

Formålet med prisen er å inspirere virksomheter i Norge til stadig bedre miljø- og bærekraftrapportering. Det deles i år ut priser i tre kategorier. Opplisting av rapporter med hederlig omtale er i alfabetisk rekkefølge.

1. Prisen for beste miljørapportering fra mindre virksomheter (under 250 ansatte)

Vinner: **Grafisk Senter Grøset AS**

Hederlig omtale: Gyproc AS
Kemira Chemicals AS
Södra Cell Folla AS

2. Prisen for beste miljørapportering fra store virksomheter (over 250 ansatte)

Vinnere (delt 1.plass): **NSB AS og Select Service Partner AS**

Hederlig omtale: Braathens ASA
Norske Skogindustrier ASA Follum

3. Prisen for beste bærekraftrapportering

Vinner: **Storebrand ASA**

Hederlig omtale: Statkraft SF

Innledning

Totalt er 115 rapporter vurdert for årets prisutdeling. 65 rapporter fra store virksomheter, 38 rapporter fra mindre virksomheter og 12 bærekraft- og samfunnsansvarsrapporter. Det er i år tre kategorier mot tidligere bare to. Totalt sett er det likevel i år færre virksomheter som får hederlig omtale, så lista er lagt høyt. Det er kun virksomheter som aktivt har sendt inn sine rapporter som er vurdert. Ny juryleder i år er professor Astrid Nøklebye Heiberg.

Noen av årets nykommere er Bergensområdet Interkommunale Renovasjonsselskap AS (BIR), KLP Forsikring AS, Larvik kommune, Rentex as, Sandefjord Lufthavn AS og Simon Møkster Shipping.

Det generelle inntrykket fra årets vurdering er en gjennomgående høy kvalitet på de beste miljørapportene, både i klassen for mindre bedrifter og store bedrifter. Kvaliteten er mer varierende i den nyopprettede prisen for beste bærekraftrapporter. Det lave antallet bærekraftrapporter viser også at dette er en relativt ny rapporteringsform for norske virksomheter. Selv om vi ser at mange av de større selskapene i Norge er på vei mot en slik bærekraftsrapportering, ligger vi nok fortsatt noe etter utviklingen internasjonalt. Vi anbefaler virksomhetene å se på veiledning utgitt av Global Reporting Initiative (www.globalreporting.org), og vurdere noen

rapporter fra virksomheter som følger standarden. På ett punkt ønsker imidlertid juryen å fremheve de norske rapportene som bedre enn de utenlandske: De norske er kortere, mer poengterte og på den måten mer leservennlige.

Virksomheter møter stadig større krav om åpenhet på mange områder. En ny miljøinformasjonslov er underveis. Den trer sannsynligvis i kraft 1.1.2004. De virksomhetene som er vurdert ved årets utdeling har i så måte allerede et fortrinn ved å ha et bevisst forhold til åpenhet og betydningen av miljøinformasjon.

Det er en merkbar bedring av miljøinformasjonen i styrets årsberetning fra de selskapene som melder seg på i konkurransen om miljørapporteringsprisen. Lovkravet ser nå ut til å få sin praktiske fortolkning, som alle virksomheter bør kunne forholde seg til. Juryen har tatt hensyn til denne miljøinformasjonen i sin vurdering.

Juryens vurdering av virksomhetene

Miljørapporter fra mindre bedrifter

Grafisk Senter Grøset AS

Vinneren i kategorien mindre bedrifter er en av de minste bedriftene som har vært til vurdering med kun 14 ansatte. Derfor er det en desto mer imponerende innsats som bedriften gjør på miljøområdet. Grafisk Senter Grøset AS er en grafisk bedrift med førtrykksavdeling og trykkeriavdeling. Bedriften er både EMAS og ISO 14001-sertifisert og Svanemerket. Bedriften er i utgangspunktet ikke særlig forurensende når det gjelder direkte utslipp fra produksjon, men de miljøutfordringer som denne bransjen har tas absolutt på alvor. Dette gjenspeiles i rapporteringen.

Rapporten beskriver svært godt ledelsens rolle og den interne ansvarsfordelingen. Opplysninger om miljøopplæring, produktene, ressursbruk, avfall, arbeidsmiljø, myndighetskontakt og økonomi er også bra. Rapporten er pedagogisk, lettlest og har en god design. Styrets årsberetning for 2002 er kortfattet, men ca 50% omhandler arbeidsmiljø og ytre miljø.

Gyproc AS

Gyproc AS er gipsplateprodusent. Bedriften får jevnt over bra karakterer for beskrivelser av ressursbruk, produkter, utslipp, avfall, myndighetskontroll og arbeidsmiljø. Rapporten er en EMAS miljøredegjørelse. Den gir en god beskrivelse av produktet i livsløpsperspektiv. Det fokuseres på at miljøvirkningene i hovedsak er knyttet til råstoffuttak og transport av råvarer, mer enn miljøbelastning fra produksjonen. Videre fokuseres det på effektiv utnyttelse og gjenvinning av produktet. Rapporten er skrevet for ikke-spesialister, med god lesbarhet og ren design. Figurer og tabeller er også enkle. Informasjon om miljø og arbeidsmiljø i styrets årsberetning er tilfredsstillende.

Kemira Chemicals AS

Kemira Chemicals AS lager produkter for rensing av vann og kjemikalier som brukes til fremstilling av papir. Bedriften er ISO-14001 sertifisert. De har laget en annerledes miljørapport med sterkt fokus på ledelsens og de ansattes engasjement. Lokale aktiviteter, samarbeid med utdanningsinstitusjoner og miljøorganisasjoner blir også fremhevet. Avfall og utslippsutfordringer beskrives godt. Bedriften gir god informasjon om miljøkrav til underleverandører som en viktig del av forretningsetikken. Kemira Chemicals AS har et eget format på miljørapporten som gjør at den skiller seg ut. Miljøinformasjonen i styrets årsberetning er grundig og detaljert.

Södra Cell Folla AS

Södra Cell Folla AS er Norges eneste fabrikk for produksjon av kjemi-termomekanisk masse (CTMP). Papimassen skreddersys for ulike kunder. Rapporten er en EMAS miljøredegjørelse, og bedriften er både EMAS- og ISO 14001-sertifisert. Bedriften har laget en nøktern og god rapport, med mye saklig informasjon. Produksjonsbeskrivelsen, ressursbruk, utslipp og avfall er godt beskrevet. Hovedkravene i SFTs utslippstillatelse er tatt med, og det er flere tabeller med tidsserier for bl.a. avfall, energibruk og andre HMS-tall.

Miljørapporter fra store bedrifter

NSB AS

NSB AS har laget 4 separate regnskap for 2002 i tillegg til årsregnskapet, som alle er lagt ut på NSBs internettsider. Det er kunderegnskap, medarbeiderregnskap, trafikksikkerhetsregnskap og miljøregnskap. Det er miljøregnskapet som er lagt til grunn for juryens vurdering. NSBs miljørapportering har utgangspunkt i selskapets eget Agenda 21 dokument som inneholder NSBs strategiske miljøplan 1999-2002.

Rapporten har med seg de mest vesentlige delene av NSBs virksomhet, inkludert busstriften. Rapporten er svært systematisk og grundig, med fokus på nøkkeltall. Forordet signaliserer en forankring i virksomhetens ledelse. utfordringene knyttet til forurenset grunn tas opp på en modig og offensiv måte. Totalt sett er dette en svært grundig og troverdig miljørapport.

Select Service Partner AS

Select Service Partner AS (SSP) driver kiosk-, servering- og butikkvirksomhet på trafikknutepunkter og leverer catering- og bakketjenester til flyselskapene på lufthavner. Rapporten er en integrert års- og miljørapport, der miljø er viet like mye plass som den finansielle informasjonen. Det er modig. Bedriften signaliserer gjennom rapporten at selskapet tar miljø på alvor.

Selskapet benytter seg av styringsindekser på de viktigste hovedområdene, og miljø er en av dem. Rapporten er i ferd med å utvikle seg til en bærekraftsrapport, men miljø og arbeidsmiljø er fremdeles hovedtemaene i rapporten. Rapporten er lettlest, har pen design og bør inspirere alle som arbeider med miljørapportering.

Braathens ASA

Rapporten er grundig og troverdig, og viser et strukturert og systematisk miljøarbeid. Bransjens største miljøutfordring, drivhusgassutslipp, blir beskrevet på en god måte. Braathens er i ferd med å adoptere deler av miljøledelsessystemet til SAS, bl.a. med utvikling av miljøindikatorer. Dette preger også HMS-rapporten for 2002. Rapporten er pedagogisk, oversiktlig og har et enkelt design. Tabellen på siste side med "Hva er problemet?", "Hvordan bidrar Braathens?" og "Hva gjør Braathens med det?", gir et godt totalbilde av miljøutfordringene for virksomheten.

Norske Skogindustrier ASA Follum

Norske Skog Follum er en av landets største papirfabrikker. Bedriften har laget en kort, informativ og lettlest rapport. Papirproduksjonsprosessen og renseanleggene er fremstilt på en pedagogisk måte. Rapporten dekker de viktigste miljøutfordringene, uten at leseren drukner i informasjon. Den har lange tidsserier sammenstilt med konsesjonsgrenser. Rapporten presenterer også på en god måte resultatene for 2002 og kvantitative mål for 2003. 95 % av råvarene er sertifisert, noe som viser god tilpasning til markedets krav og forventninger.

Bærekraft- og samfunnsansvarsrapporter

Storebrand ASA

Storebrand har arbeidet med miljø og bærekraftighet i en årrekke, og er kvalifisert til indeksene Dow Jones Sustainability Index og FTSE4Good. Storebrand er også medlem av World Business Council for Sustainable Development (WBCSD). Rapporten er gjennomarbeidet, og forteller om de vesentlige aspektene for virksomheten, nemlig kapitalforvaltning. Mange internasjonale finansinstitusjoner har etablert spesialiserte fond på bærekraft, men Storebrand er nå i ferd med å bruke deler av disse kriteriene på hele kapitalen. Den gode rapporteringen på dette området betyr ikke at de andre aspektene er utelatt heller, som eiendomsforvaltning og kontordrift. Storebrand rapporterer om omfattende tiltak som er gjennomført på miljøområdet. Rapporten blir forbillig når den sammenlignes med kvaliteten på den øvrige rapporteringen innen finansnæringen.

Rapporten er delt inn i 3 hovedområder: økonomisk verdiskaping, sosialt ansvar og miljøhensyn. Rapporten har en god beskrivelse av Storebrands personalpolitikk og fokus på utvikling av medarbeidere og ledere, seniorpolitikk og likestillingspolitikk. Rapporten er relativt kort, lettlest og med enkelt design.

Statkraft SF

Statkraft har utarbeidet en omfattende bærekraftsrapport. Rapporten har et tredelt fokus på økonomi, miljø og samfunn, som knyttes sammen med mål, verdier, kompetanse og kultur. Den er en ryddig og velskrevet rapport, som fokuserer særlig på vannkraftens konkurransefortrinn på miljø sammenlignet med andre energikilder. Statkrafts forskningsengasjement og utviklingsarbeid mht. andre former for fornybar energi beskrives godt.

En oversikt over status for tiltak og vesentlige miljøavvik gir et troverdig inntrykk. Vesentlige deler fra bærekraftsrapporten er også integrert i selskapets årsrapport. Rapporten har et kunstnerisk og spesielt design med symboler for de ulike elementene i bærekraftbegrepet. Med denne rapporten har Statkraft tatt et langt skritt frem i sin bærekraftsrapportering.

Oversikt over juryens medlemmer 2003:

Astrid Nøklebye Heiberg (juryleder)

Cato Isene Stoll, Tape International AS (Norske Siviløkonomers Forening)

Frank Dahl, Deloitte & Touche (Den norske Revisorforening)

Jan Johansen, DnB (Finansnæringens Hovedorganisasjon)

Lars Marius Furu, Handelsbanken (Norske Finansanalytikerers Forening)

Marianne Hagen, Norges Rederiforbund

Per Figenschou, Sparebankforeningen

Sigve Aasebø, GRIP

Solfrid Foss, NHO